

System Doradztwa Science-for-Policy w EU i w Polsce?

prof. Janusz M. Bujnicki
IIMCB Warszawa, UAM Poznań

członek Grupy Wysokiego Szczebla
Mechanizmu Doradztwa Naukowego
Komisji Europejskiej
(SAM-HLG)

przedstawiciel Polski
w Europejskim Forum Doradców Naukowych
(ESAF)

Typy doradców naukowych

- **Czysty naukowiec**
(skupia się na badaniach/danych)
- **Arbiter naukowy**
(odpowiada na zapotrzebowanie ze strony klienta)
- **Orędownik**
(skupia się na konkretnej agendzie politycznej)
- **Obiektywny broker wiedzy**
(pośredniczy pomiędzy polityką a światem nauki)

Wg. Roger A Pielke, Jr. „The Honest Broker. Making Sense of Science in Policy and Politics”

Mechanizm Doradztwa Naukowego Komisji Europejskiej (SAM, Scientific Advice Mechanism)

- SAM to niezależny system doradztwa naukowego Komisji Europejskiej
- SAM dostarcza KE opinie naukowe odnośnie polityk publicznych, tam, gdzie takie doradztwo jest krytyczne dla opracowania nowych regulacji lub ustawodawstwa
- SAM nie powiela doradztwa innych istniejących organów, współpracuje z tymi organami i dostarcza komplementarną ekspertyzę

Wyzwanie polityk publicznych

Komisja Europejska
Kolegium Komisarzy

Działanie
odgórne

Działanie
odolne

Mechanizm
Doradztwa Naukowego

Grupa wysokiego
szczebla

+

Konsorcjum SAPEA

Konsultacje ze
społecznością naukową
i z interesariuszami

Przegląd
dowodów naukowych

Grupa Wysokiego Szczebla (HLG-SAM)

Rolf-Dieter Heuer

Pearl Dykstra

Paul Nurse

Elvira Fortunato

Janusz Bujnicki

Carina Keskitalo

- Doradztwo SAM-HLG jest niezależne (nie jesteśmy pracownikami KE, tylko **zewnętrznymi** ekspertami),
- celem jest opracowanie opinii o możliwie najwyższej jakości w zadanym czasie (zwykle kilka miesięcy do roku), i opierając się o możliwie najlepsze dowody naukowe

SAM obejmuje konsorcjum europejskich akademii nauk

Zadaniem SAPEA jest zebranie i opracowanie dowodów naukowych które są wykorzystywane przez SAM-HLG do opracowania opinii

Grupa wysokiego
szczebla

Doradztwo naukowe

Wszyscy korzystają:
lepsze polityki publiczne
lepsze ustawodawstwo

Wnioski dla polityk
publicznych
i ustawodawstwa

Opinia Naukowa

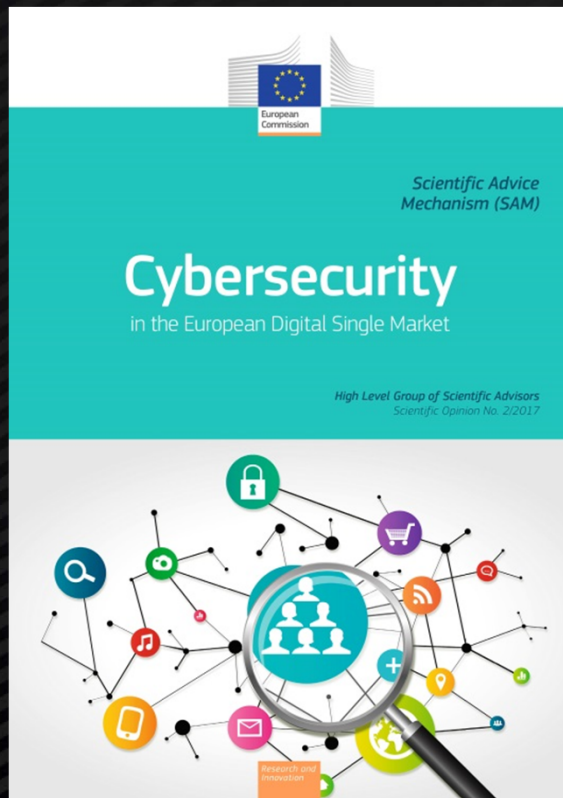

**Emisja CO₂ przez samochody osobowe:
Likwidacja luki między warunkami rzeczywistymi a laboratoryjnymi**

Research and
Innovation

Opinia Naukowa

Cyberbezpieczeństwo na jednolitym ryнку cyfrowym Europy

Research and
Innovation

Nota Wyjaśniająca

Naukowa ocena regulacji dopuszczających glifosat jako środek ochrony roślin

Ref. Area(2016)2674883 - 02/09/2016

Scientific Advice Mechanism High Level Group

Explanatory note on scientific advice for the regulatory assessment of glyphosate in plant protection products

This note is addressed to the Commissioner for Research, Science and Innovation following the Scientific Advice Mechanism High Level Group (SAM HLG) second plenary meeting (16th, 17th March 2016), the minutes¹ of which record that SAM HLG will provide a "short explanatory note on the (glyphosate) situation".

Glyphosate is at present approved for use as an active substance² in plant protection products³ in all Member States of the EU and is labelled with the hazard classifications "corrosive (causes serious eye damage)" and "hazardous to the environment (toxic to aquatic life with long lasting effects)". Renewal of this approval is sought by the European Glyphosate Task Force⁴ (GTF), a consortium of companies, in an application to an EU regulatory process involving the European Commission, EU Member States and the European Food Safety Authority (EFSA).

Current debate about the safety of glyphosate arises mainly from differences in recent classifications of its human carcinogenic hazard potential by EFSA and by the World Health Organisation's International Agency for Research on Cancer (WHO-IARC). In its November 2015 'conclusion on pesticide peer review'⁵ (hereafter, EFSA Conclusions), EFSA declares that glyphosate is "unlikely to pose a carcinogenic hazard to humans", while WHO-IARC's March 2015 Monograph⁶ declares that glyphosate is "probably carcinogenic to humans".

This note does not take a position on the carcinogenic hazard⁷ potential of glyphosate. This is in line with the minutes of the abovementioned meeting and the mandate of the SAM HLG in which it is stated that SAM HLG "does not duplicate advice being provided by existing bodies".

WHO-IARC's classification of glyphosate as probably carcinogenic for humans means that WHO-IARC found *limited evidence* in humans and *sufficient evidence* in experimental animals of carcinogenicity, and *strong mechanistic* and other evidence

¹ <https://ec.europa.eu/research/sam/index.cfm?view=details>

² The term 'active substance' is defined (in Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market as chemical elements and their compounds, as they occur naturally or by manufacture, including any impurity inevitably resulting from the manufacturing process, which have general or specific actions against harmful organisms or on plants, parts of plants or plant products

³ Also known as pesticides or herbicides

⁴ <http://www.glyphosate.eu>

⁵ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1302>

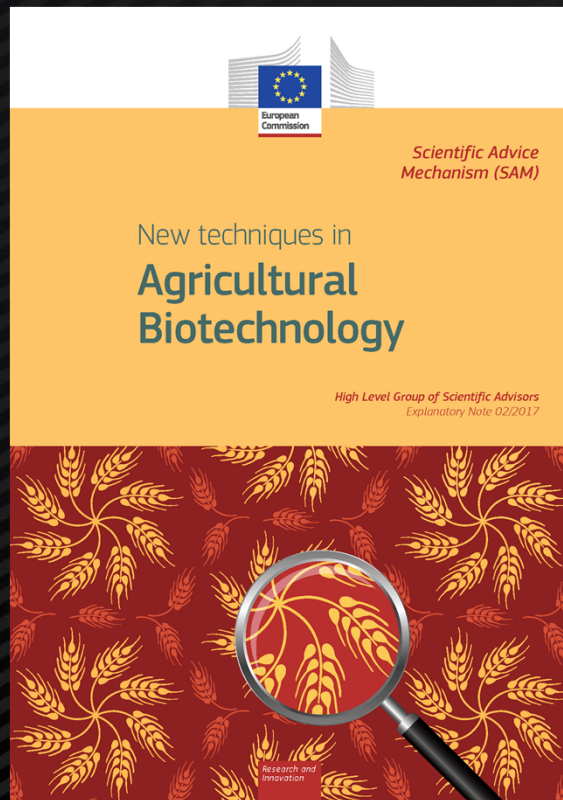
⁶ <http://www.iarc.fr/2015/Monographs/vol11/>

⁷ A hazard is a source of potential harm. The risk that the hazard will be harmful depends on the dose at which such harm occurs and the likelihood to be exposed to such a dose

⁸ <https://ec.europa.eu/research/sam/index.cfm?view=details>

Nota Wyjaśniająca

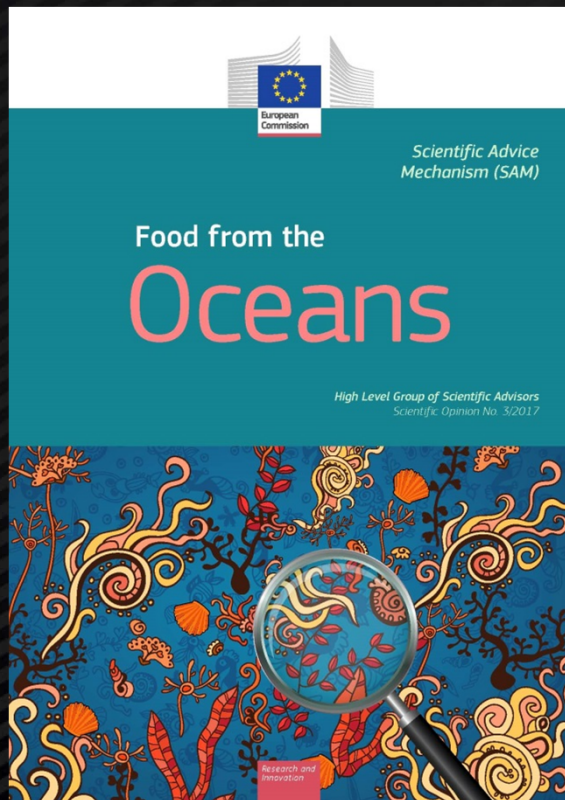

Nowe techniki w Biotechnologii Rolniczej

Research and
Innovation

Opinia Naukowa

Żywność z Ocenów

Research and
Innovation

Aktualnie realizowane opracowania

Na zamówienie Komisji Europejskiej:

- Mechanizmy regulacyjne dotyczące wprowadzania na europejski rynek środków ochrony roślin
- Wychwytywanie i wykorzystywanie węgla z CO₂

Inicjatywa własna:

- SAPEA: Zmiana przyszłości starzenia się ludzkości
- HLG: Doradztwo naukowe w kontekście niepewności i niepełnej wiedzy naukowej

Co udało się osiągnąć w dwa lata:

- Stworzony i przetestowany nowy model doradztwa SAM:
Stworzona jednostka wsparcia (sekretariat)
Powołana grupa niezależnych doradców (HLG)
Zaangażowanie do pracy akademii nauk (SAPEA)
- Prośba o opinię i „zamówienie” prac od pięciu różnych Komisarzy Europejskich (w tym wiceprzewodniczący A. Ansip)
- Opublikowane dokumenty:
3x Opinie Naukowe,
2x Noty Wyjaśniające,
5x Podsumowania dla Obywateli

European Science Advisors Forum

Niezależne, nieformalne forum doradców naukowych (niezależne od SAM i od Komisji Europejskiej).

Zainicjowane przez Ann Glover (dawna CSA)

Obecni członkowie ESAF są przedstawicielami państw EU, którzy zostali nominowani przez ministrów państw członkowskich odpowiedzialnych za badania i innowacje w odpowiedzi na list komisarza Moedasa z 2016 r.

European Science Advisors Forum

Cele ESAF:

- przyczyniać się do wzmocnienia bazy dowodowej w zakresie kształtowania polityk publicznych
- dzielenie się najlepszymi praktykami w zakresie doradztwa naukowego dla polityk publicznych

ESAF może wykorzystywać synergie między strukturami doradztwa naukowego na poziomie krajowym i europejskim, w tym SAM.

Przedstawiciele SAM-HLG biorą udział w posiedzeniach ESAF jako goście.

Propozycja:

Stworzenie w Polsce systemu doradztwa naukowego (science-for-policy) w oparciu o model SAM-HLG

- Rola doradcza: Nowe niezależne ciało eksperckie umocowane przy Radzie Ministrów / Ministerstwie NiSzW (bezpośrednia odpowiedź na zapotrzebowanie klienta)
- Niezależne opracowanie dowodów: Istniejące organizacje
  - PAN (komitety naukowe, instytuty)
  - Uczelnie akademickie
  - Networking z ESAF